

Modtaget via elektronisk post. Der tages forbehold for evt. fejl

Europaudvalget  
(Alm. del - bilag 1555)  
miljøministerråd  
(Offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg

og deres stedfortrædere

| Bilag | Journalnummer | Kontor   |               |
|-------|---------------|----------|---------------|
| 1     | 400.C.2-0     | EU-sekr. | 18. juli 2001 |

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Miljø- og Energiministeriets notat samt grundnotat om forslag til Kommissionens anbefalinger vedrørende resultaterne af risikovurderingerne og risikoreduktionsstrategierne for stofferne: akrylaldehyd, dimetylsulfat, nonylfenol, nonylfenol (forgrenet) og MTBE.

Forslaget forventes sat til afstemning via komitéproceduren (forskrifts-procedure) den 23. juli 2001.

**MILJØ**styrelsen 13. juli 2001

Internationalt kontor 1034-0051

mse/6.

### **Notat til Folketingets Europaudvalg**

**om forslag til Kommissionens anbefalinger vedrørende resultaterne af risikovurderingerne og risikoreduktionsstrategierne for stofferne: akrylaldehyd, dimetylsulfat, nonylfenol, nonylfenol (forgrenet) og MTBE.**

*Der anbefales fastsættelse af en grænseværdi i arbejdsmiljøet fsva. akrylaldehyd og dimetylsulfat.*

*Fsva. nonylfenoler og forgrenet nonylfenol anbefales indført en anvendelsesbegrænsning for navnlig visse anvendelser (dvs. ikke-udtømmende liste), at anvende vandrammedirektivet til regulering af stofferne og fastsættelse af en grænseværdi for slam til udspredning på landbrugsjord.*

*Fsva. MTBE anbefales et overvågningsprogram, bedst mulig teknologi ved anlæg til opbevaring af benzin, udvikling af teknisk standard og anvendelse af nationale anlægsgodkendelser til kontrol.*

*Der skal stemmes ved anvendelse af komitéprocedure (3b), forskriftsprocedure den 23. juli 2001.*

Danmark lægger afgørende vægt på, at der åbnes en mulighed for at stille krav til indholdet af MTBE, herunder at udfase MTBE i regioner i EU, som har særlige problemer i forhold til at beskytte grundvand og drikkevand på grund af MTBE. Danmark er positivt stemt for den resterende del af forslaget.

På den baggrund vil Danmark lægge vægt på at få forslaget delt op i to dele, en vedrørende MTBE og en vedrørende den resterende del af forslaget. Regeringen vil i så fald stemme imod forslaget vedr. MTBE og stemme for den anden del af forslaget. Såfremt det ikke lykkes at få delt forslaget op i to dele, agter Regeringen at stemme imod forslaget, idet Regeringen lægger afgørende vægt på, at der åbn es en mulighed for at stille krav til indholdet af MTBE, herunder at udfase MTBE i regioner i EU, som har særlige problemer i forhold til at beskytte grundvand og drikkevand på grund af MTBE

**MILJØ**styrelsen Den 16. juli 2001

Kemikaliekontoret rbl/12, mse/6

MEM 0375 MST

Resume: Der anbefales fastsættelse af en grænseværdi i arbejdsmiljøet fsva. akrylaldehyd og dimetylsulfat. Fsva. nonlyfenoler og forgrenet nonylfenol anbefales der indførelse af anvendelsesbegrænsning for navnlig visse anvendelser (dvs. ikke-udtømmende liste), at anvende vandrammedirektivet til regulering af stofferne, og fastsættelse af en grænseværdi for slam til udspredning på landbrugsjord. Fsva. MTBE anbefales et overvågn ingsprogram, anvendelse af bedst mulig teknologi ved anlæg til opbevaring af benzin, udvikling af teknisk standard og anvendelse af nationale anlægsgodkendelser til kontrol.

**GRUNDNOTAT**

Forslag til Kommissionens anbefalinger vedrørende resultaterne af risikovurderingerne og risikoreduktionsstrategierne for stofferne: akrylaldehyd, dimetylsulfat, nonylfenol, nonylfenol (forgrenet)<sup>1</sup> og MTBE.

Kommissionens udkast til ovennævnte forslag

**1. Status**

EU-Kommissionen fremsendte den 3. juli 2001 ovenstående forslag til EU-medlemslandene.

Forslaget har hjemmel i Rådets forordning (EØF) nr. 793/93 af 23. marts om vurdering af og kontrol med risikoen ved eksisterende stoffer.

Der skal stemmes om forslaget den 23. juli 2001 ved anvendelse af komitéproceduren (3b), forskriftsprocedure.

**2. Formål og indhold**

Formålet med Kommissionens forslag er for de 5 ovennævnte stoffer samlet at godkende resultaterne af EU-risikovurderingen samt tilhørende risikoreduktionsstrategier. Kommissionens anbefaling vil ligge til grund for det videre arbejde med reguleringen af de 5 stoffer.

Stofferne er blevet risikovurderet af de respektive rapporterende medlemsstater efter principperne i Kommissionens forordning 1488/94 om principperne for vurdering af risikoen for mennesker og miljø ved

eksisterende stoffer, og efter de retningslinier, som er givet i Kommissionens tekniske vejledning til støtte for denne forordning.

## Akrylaldehyd

Holland har haft ansvaret for risikovurderingen af stoffet akrylaldehyd. Af risikovurderingen fremgår det, at stoffet i EU anvendes som mellemprodukt i den kemiske industri til fremstilling af en række andre kemiske stoffer (f.eks. tilsætningsstoffer til dyrefoder, biocider, pesticider, parfumestoffer og stoffer som anvendes til lædergarvning). Udenfor EU anvendes stoffet tillige som bredspektret biocid og fiksermiddel samt i produktionen af stivelse og visse metaller. Det har ifølge risikovurderingen ikke været muligt at redegøre for anvendelsen af den totale producerede og importerede mængde af stoffet i EU. Det er derfor muligt, at der er visse anvendelser af stoffet, som ikke er dækket af risikovurderingen.

Risikovurderingen har identificeret at mennesker og miljø ligeledes udsættes for stoffet via andre kilder såsom fra industrielle forbrændingsprocesser, udstødningsgasser fra biler og tobaksrøg. Disse kilder er ikke en del af livscyklus af det producerede og importerede stof og derfor ikke formelt omfattet af risikovurderingens konklusioner.

Risikovurderingen konkluderer

- at der er bekymring for arbejdstager som følge af risikoen for irritation af øjne, næse og luftveje.
- at der er usikkerhed m.h.t. stoffets mulige evne til at skade arveanlæggene og give kræft. Der foreligger dog ingen anerkendt testmetode som kan belyse stoffets mulige evne til at skade arveanlæggene, og de relativt lave udsættelsesniveauer taget i betragtning er et krav om en nærmere undersøgelse af stoffets mulige evne til at forårsage kræft ikke retfærdiggjort.

På baggrund af risikovurderingen er der udarbejdet en risikoreduktionsstrategi som anbefaler

- at der indenfor fællesskabets eksisterende lovgivningsmæssige rammer sættes en fælles europæisk grænseværdi for stoffet i arbejdsmiljøet som beskytter arbejdstager mod irritation.
- at det indtil en sådan grænseværdi er vedtaget tilstræbes at udsættelsen i arbejdsmiljøet nedbringes så meget som det er teknisk muligt på grund af usikkerheden m.h.t. stoffets mulige kræftfremkaldende egenskaber.

## Dimetylsulfat

Holland har haft ansvaret for risikovurderingen af stoffet dimetylsulfat. Af risikovurderingen fremgår det at stoffet i EU hovedsageligt anvendes som mellemprodukt og som hjælpestof i den kemiske industri i fremstillingen af mange organiske kemikalier (f.eks. farvestoffer, parfumestoffer, lægemidler og tekstil-blødgørere). Det har ifølge risikovurderingen ikke været muligt at redegøre for anvendelsen af den totale producerede og importerede mængde af stoffet i EU. Det er derfor muligt at der er visse anvendelser af stoffet, som ikke er dækket af risikovurderingen.

Risikovurderingen har identificeret at mennesker og miljø ligeledes udsættes for stoffet via andre kilder f.eks. via forbrænding af svovlholdige fossile brændstoffer og via dannelse som følge af kemiske reaktioner mellem svovldioxid og organiske stoffer i atmosfæren. Disse kilder er ikke en del af livscyklus af det producerede og importerede stof og derfor ikke formelt omfattet af risikovurderingens konklusioner.

Stoffet er ikke undersøgt for alle aspekter af dets mulige indvirken på forplantningen og derfor omfatter risikovurderingen ikke en vurdering af risikoen i den henseende. Yderligere undersøgelser af stoffets mulige

indvirkningen på forplantningen skønnes dog ikke nødvendige idet stoffet i forvejen er kræftfremkaldende selv ved meget lave udsættelser.

### Risikovurderingen konkluderer

- at der er bekymring for arbejdstager som følge af risikoen for irritation af luftvejene, skade på arveanlagene og kræft ved indåndning ved produktion, forarbejdning og anvendelse af stoffet.
- at der er bekymring for gravide arbejdstagere som følge af risikoen for skade på sundheden ved indånding ved stoffets anvendelse som mellemprodukt i den kemiske industri.
- at en risiko for forbrugere og for mennesker udsat for stoffet via miljøet selv ved meget lave udsættelser ikke kan udelukkes p.g.a. stoffets kræftfremkaldende egenskaber. Risikoen er dog ikke af en størrelse som gør øjeblikkelig tiltag nødvendige. Den allerede eksisterende risikohåndtering anses for tilstrækkelig til at opretholde et fortsat pres i retning af at nedbringe og kontrollere udsættelse for stoffet.

På baggrund af risikovurderingen er der udarbejdet en risikoreduktionsstrategi som anbefaler,

- at der indenfor fællesskabets eksisterende lovgivningsmæssige rammer sættes en fælles europæisk grænseværdi for stoffet i arbejdsmiljøet.

### Nonylphenol og nonylphenol (forgrenet)

England har haft ansvaret for risikovurderingen af stofferne nonylphenol og nonylphenol (forgrenet). Af risikovurderingen fremgår det, at stoffet i EU hovedsageligt anvendes som mellemprodukt i den kemiske industri i fremstillingen af nonylphenoletoxylater som f.eks. indgår i rengøringsmidler, pesticider og maling samt i fremstillingen af kunststoffer, plastik og stabilisatorer i polymerindustrien. Andre beskrevne anvendelser omfatter fremstilling af bestemte stoffer som anvendes uden for EU til udvinding af metaller og i specialmaling.

Forslaget indeholder kun anbefalinger vedrørende stoffernes miljørisici. Kommissionens anbefalinger vedrørende stoffernes sundhedsrisici ventes i en senere anbefaling.

### Miljø-risikovurderingen konkluderer

- at der er behov for yderligere informationer om effekter på organismer som lever i sediment. Den foreslåede risikoreduktionsstrategi vil dog gøre det overflødigt at indhente disse oplysninger.
- at der både regionalt og lokalt er bekymring for effekter på vandmiljøet og sediment som følge af udsættelse stammende fra produktionen af nonylphenol og nonylphenol(forgrenet), fra anvendelsen af disse i produktionen af en række øvrige stoffer (f.eks. kunststoffer, nonylphenoletoxylat) samt fra formulering og anvendelse af nonylphenoletoxylater.
- at der er bekymring for effekter på landmiljøet som følge af udsættelse stammende fra produktion, formulering og anvendelse af nonylphenoletoxylat i en lang række sektorer (f.eks. rengøring og tekstilindustrien).

På baggrund af miljø-risikovurderingen er der udarbejdet en risikoreduktionsstrategi som anbefaler

- at der indføres anvendelsesbegrænsning navnlig til brug ved rengøring, tekstil- og læderforarbejdning, biocid (særligt til desinfektion af yvere), metalarbejde, papir og papirmasse samt kosmetik (inkl. shampoo

og andre produkter til personlig pleje). Der gøres dog opmærksom på, at det er nødvendigt med en nærmere undersøgelse af hvilke anvendelser, der kan undtages fra dette.

- at der for produktion af nonylfenoletoxylater og for anvendelsen af disse i produktion af akrylester polymerer, visse kunststoffer og stabilisatorer kan være behov for yderligere tiltag, deriblandt integreret forureningsbegrænsning og kontrol i henhold til Rådets direktiv 96/61 herom.
- at resultaterne af ovenstående tiltag overvåges og at yderligere tiltag iværksættes hvis nødvendigt.
- at brugen af andre af fællesskabets lovgivningsmæssige instrumenter (f.eks. Vandrammedirektivet 2000/60) overvejes for at sikre kontrollen med koncentrationerne i miljøet for anvendelse til byggematerialer, vejbelægninger, elektroniske apparater, smøreolie, brændstofadditiv, i fotografisk industri, til kunststofproduktion og i maling.
- at risikovurderingens resultater tages op til overvejelse ved eventuel godkendelse af anvendelse som biocid, pesticid, hjælpestof i pesticider og veterinærmedicin. Til disse anvendelser anbefales det at fremme brugen af alternativer.
- at der indenfor de eksisterende lovgivningsmæssige rammer sættes en fælleseuropæisk grænseværdi for indholdet af nonylfenol og nonylfenoletoxylater i slam til udspredning på landbrugsjord.

## MTBE

Finland har haft ansvaret for risikovurderingen af stoffet MTBE. Af risikovurderingen fremgår det, at stoffet i EU hovedsageligt anvendes som tilsætningsstof i benzin. Mindre anvendelse af stoffet finder sted i den kemiske industri, i medicinalindustrien og i laboratorier

Risikovurderingen konkluderer,

- at der er bekymring for arbejdstager som følge af risikoen for lokale effekter på huden som følge af udsættelse i forbindelse med vedligeholdelsesarbejde på benzinanlæg og reparation af biler.
- at der er bekymring for kvaliteten af drikkevandet med hensyn til smag og lugt som følge af udsivning fra underjordiske benzintank-anlæg og spild ved overfyldning af benzintanke.
- at der er brug for yderligere informationer for i tilstrækkelig grad at kunne vurdere risikoen for økosystemer i overfladevand.
- at der er bekymring for økosystemer i overfladevand som følge af udslip i forbindelse med aftapning af vand fra benzinlagertanke.

På baggrund af risikovurderingen er der udarbejdet en risikoreduktionsstrategi som anbefaler

- at der i samarbejde med relevante organisationer og industrisektorer iværksættes en undersøgelse af mulighederne for at forbedre placeringen af brændstoffiltre i biler og benzinstandere således at vedligeholdelsesarbejde og reparationer kan foretages med mindst mulig udsættelse af arbejdstagers hud.
- at der iværksættes et overvågningsprogram som muliggør en tidlig varsling om eventuelle grundvandsforureninger med MTBE.
- at der ved konstruktion og drift af underjordiske anlæg til opbevaring og distribution af benzin på servicestationer anvendes den bedst mulige teknologi. I denne henseende skal medlemslandene overveje bindende krav specielt for alle service stationer i grundvandsindvindingsområder. Desuden anbefales det at der af den Europæiske Komite for Standardisering (CEN) på dette område udvikles harmoniserede tekniske standarder. Endelig bør der iværksættes undersøgelser på kritiske steder hvor der er

mulighed for at der tidligere har været udslip. Hvor nødvendigt skal der her iværksættes afværgeforanstaltninger.

- at udveksling af informationer om disse programmer og deres resultater fremmes.
- at MTBE holdigt aftapningsvand fra overjordiske benzin lagre kontrolleres via anlægsgodkendelser eller nationale regler.

### **3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet**

Da der er tale om en anbefaling, har Kommissionen ikke redegjort for nærheds- og proportionalitetsprincippet.

### **4. Konsekvenser for Danmark**

Hvad angår stofferne akrylaldehyd og dimetylsulfat skal det indledningsvis bemærkes at anbefalingen på sigt kan munde ud i fastsættelsen af fælles europæiske grænseværdier i arbejdsmiljøet. Arbejdstilsynet *har* imidlertid allerede fastsat grænseværdier for netop disse stoffer i arbejdsmiljøet i Danmark.

Yderligere skal det bemærkes at hvad angår stofferne nonylfenol og nonylfenol(forgrenet) er langt størstedelen af anvendelsen allerede under udfasning i Danmark.

Hvad angår stoffet MTBE skønnes det at de anbefalede tiltag allerede i høj grad er eller vil blive gennemført i Danmark med den nye benzintanksbekendtgørelse.

#### **Lovgivningsmæssige konsekvenser:**

Da der alene er tale om en anbefaling, har den ingen lovgivningsmæssige konsekvenser. På sigt kan anbefalingen munde ud i forslag til rådsdirektiver, som ved en vedtagelse skal implementeres i dansk lovgivning som bekendtgørelser.

#### **Økonomiske og administrative konsekvenser:**

Da der alene er tale om en anbefaling, har den ingen økonomiske eller administrative konsekvenser.

Da der alene er tale om en anbefaling, har den ingen negative økonomiske konsekvenser for erhvervslivet, forbrugere eller for stat, amter og kommuner.

#### **Beskyttelsesniveau:**

Det vil først være muligt at foretage en samlet vurdering af anbefalingens indflydelse på beskyttelsesniveauet når anbefalingen udmøntes i direktivforslag. Det forventes dog at sådanne direktivforslag vil påvirke beskyttelsesniveauet i positiv retning i såvel Danmark som i resten af EU.

### **1. Høring**

Forslaget har været sendt i høring og der indkom følgende bemærkninger: *Danske Vandværkers Forening* har ingen bemærkninger fsva. akrylaldehyd og dimethylsulfat. Fsva. nonylfenol og forgrenet nonylfenol anbefales det, at Danmark stemmer imod, idet strategien ikke sikrer at man skrider ind overfor anvendelse af stofferne i pesticider og som hjælpestoffer i bekæmpelsesmidler.